

PATVIRTINTA
Klaipėdos Sendvario progimnazijos
direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 26
d. įsakymu Nr. V-29

KLAIPĖDOS SENDVARIO PROGIMNAZIJOS 1–8 KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos Sendvario mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) parengtas, vadovaujantis:

1.1. Pradinio ir pagrindinio ugdymo Bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-384);

1.2. „Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-130;

1.3. pradinį klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo rekomendacijomis (prieiga per internetą <http://www.upc.smm.lt/ugdymas/pradinis/vertinimas>);

1.4. Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK – 556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), mokyklos susitarimais.

2. Apraše aptariami vertinimo sistemos reglamentavimas, tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų informavimo tvarka.

3. Apraše vartojamos šios sąvokos:

3.1. vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas;

3.2. įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą. Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus;

3.3. įsivertinimas (refleksija) – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius;

3.4. vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas);

3.5. individualios pažangos (ideografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga;

3.6. formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

3.7. diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

3.8. apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje;

3.9. kaupiamasis vertinimas – informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas;

3.10. kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas yra tam tikri kriterijai, su kuriais lyginami mokinio pasiekimai;

3.11. norminis vertinimas – sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus;

3.12. kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 min.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Vertinimo tikslas – padėti mokiniui sėkmingai mokytis ir tobulėti; apibendrinti mokymosi pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę ir tuo remiantis priimti sprendimus.

5. Vertinimo uždaviniai:

5.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias ugdymo(si) puses įsivertinti savo pasiekimus;

5.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį bei metodus;

5.3. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymą(si);

5.4. suteikti mokinių poreikius atliepiančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

6. Vertinimo nuostatos:

6.1. vertinimas grindžiamas individualiais mokinio poreikiais;

6.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, bendrieji ir dalyko gebėjimai;

6.3. vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti;

6.4. vertinama individuali mokinių pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

7. Vertinimo principai:

7.1. atvirumas ir skaidrumas – su mokiniais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų, vengiama pernelyg didelio vertinimo formalumo;

7.2. objektyvumas ir veiksmingumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo; naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai;

7.3. pozityvumas ir konstruktyvumas – vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti;

7.4. informatyvumas – mokiniai sistemingai informuojami apie savo pasiekimus.

IV. 1–4 KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

8. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes. Planuodamas 1-os klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

9. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:

9.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t.y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes:

9.1.1. formuojamasis vertinimas vyksta nuolat – kiekvieną dieną, kiekvieną pamoką, taip pat ir ne pamokos metu: stebint mokinius, renkami ir interpretuojami įrodymai apie tai, kaip jie mokosi, ir naudojama ši informacija, siekiant juos motyvuoti, padėti įsitraukti į aktyvų mokymosi procesą, ugdytis mokėjimo mokytis gebėjimus ir koreguoti savo mokymąsi taip, kad pasiektų aukštesnių ugdymo(si) rezultatų;

9.1.2. atliekant formuojamąjį vertinimą pamokoje:

9.1.2.1. su mokiniais išsiaiškinami mokymosi uždaviniai ir vertinimo kriterijai: pamokos uždaviniai ir vertinimo kriterijai formuluojami aiškiai, vaikams suprantama kalba;

9.1.2.2. pozityviai skatinama mokymosi motyvacija: keliant mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau, nurodant, kas pavyko, pagrįstai pagiriant;

9.1.2.3. parenkamos veiksmingos užduotys, naudojami įvairūs mokymo(si) metodai ir strategijos, kad mokinyms patirtų sėkmę;

9.1.3. formuojamojo vertinimo strategijos, skatinančios ir palaikančios mokymąsi, yra:

9.1.3.1. vertinimas žodžiu ir nežodine kalba (gestas, mimika), stebint, klausantis, klausinėjant, diskutuojant;

9.1.3.2. vertinimas raštu (komentarai) mokinių sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose, savarankiškų darbų bei mokomųjų testų lapuose;

9.1.3.3. vienas kito ir savęs vertinimas (priedas Nr.1);

9.1.3.4. palankios mokymuisi aplinkos palaikymas;

9.2. diagnostinis vertinimas taikomas sistemingai, pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus, atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

9.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną negali būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

9.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.);

9.2.3. mokykloje pasirinktas vertinimo informacijos kaupimo būdas yra mokinio darbų aplankas;

9.2.4. taikant diagnostinį vertinimą:

9.2.4.1. aiškiai ir suprantamai nusakomi mokiniams laukiami pasiekimai, išaiškinami vertinimo kriterijai; patikslinama, ar mokiniai suprato;

9.2.4.2. apgalvojami ir pasirenkami tinkamiausi grįžtamosios informacijos pateikimo būdai, formos ir laikas; teikiama grįžtamoji informacija mokiniams;

9.2.4.3. drauge su mokiniais numatomi tolesnio mokymo ir mokymosi uždaviniai;

9.2.5. diagnostinis vertinimas remiasi mokinių klausinėjimu, klasės ir namų darbų, kontrolinių užduočių rezultatais. Apibendrinus diagnostinės užduoties rezultatus, daroma vertinamoji išvada. Diagnostinio vertinimo išvada užrašoma šalia diagnostinės užduoties (priedas Nr.2);

9.3. apibendrinamasis vertinimas atliekamas pusmečio ir metų pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per pusmetį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi elektroniniame dienyne:

9.3.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniai nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

9.3.2. dorinio ugdymo, dailės ir technologijų, muzikos, fizinio ugdymo, šokio pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“;

9.3.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pritaikytą programą ir nesiekiančių įgyti pradinio ugdymo išsilavinimo, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje elektroninio dienyno skiltyje, įrašant „p.p.“ arba „n.p.“;

9.4. mokiniui, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą (pagal rekomendacijas, pateiktas www.upc.smm.lt), kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.

V. 1–4 KLASIŲ MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

10. Mokymosi pasiekimai fiksuojami mokinio individualios pažangos segtuve ir elektroniniame dienyne.

11. Tėvų informavimas:

11.1. pirmasis tėvų susirinkimas organizuojamas rugsėjo-spalio mėnesį, kuriame tėvai supažindinami su mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema;

11.2. kiekvienas 1–4 klasių dalyko mokytojas ugdymo procese stebi ir fiksuoja jam priimtiniu būdu kiekvieno mokinio pažangą pamokoje;

11.3. kiekvienas 1–4 klasės mokinys pildo „Termometrą“ (pradinių klasių mokinių įsivertinimo lapą), pasibaigus mėnesiui, pusmečiams organizuojami individualūs pokalbiai, kuriuose individualiai aptariami kiekvieno mokinio pasiekimai, stipriosios ir silpnosios ugdymosi pusės;

11.4. kartą per trimestrą organizuojami konkrečioje 1–4 klasėje dirbančių mokytojų susirinkimai, kuriuose aptariama kiekvieno vaiko individuali pažanga ir numatomos pagalbos priemonės.

12. Visų klasių gauta informacija aptariama individualiai su mokiniu ir/ar struktūruotų trišalių pokalbių metu bei klasių valandėlėse. Iškilus mokymosi problemoms, tėvus (globėjus) informuoja klasės mokytojai, socialinis pedagogas.

13. Tėvų diena organizuojama 1–4 klasių tėvams (globėjams, rūpintojams) kartą per mėnesį.

VI. 5–8 KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

14. 5–8 klasių mokinių pasiekimai ir pažanga vertinama pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus, metodinėse grupėse aptartus ir suderintus dalyko vertinimo metodus, formas ir kriterijus taikant 10 balų vertinimo sistemą:

14.1. pagrindinio ugdymo programų vertinimo skalė:

Pasiekimų lygis	Trumpas apibūdinimas	Įvertinimas	
Aukštesnysis	Puikiai	10 (dešimt)	Įskaityta
	Labai gerai	9 (devyni)	
Pagrindinis	Gerai	8 (aštuoni)	
	Pakankamai gerai	7 (septyni)	
	Vidutiniškai	6 (šeši)	
Patenkinamas	Patenkinamai	5 (penki)	
	Pakankamai patenkinamai	4 (keturi)	
Nepatenkinamas	Nepatenkinamai	3 (trys)	Neįskaityta
	Blogai	2 (du)	
	Pasiekimai nėra įvertinti	Neatestuota	

14.2. 5–8 klasių mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami, rašoma „įskaityta“, „neįskaityta“ per dorinio ugdymo, žmogaus saugos, dalykų modulių pamokas;

14.3. įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos direktoriaus įsakymą atleistas nuo kūno kultūros pamokų mokslo metų ar pusmečio laikotarpiui;

14.4. įrašas „neatestuota“ įrašomas, kai mokinio pasiekimai nėra įvertinti, jam praleidus 2/3 dalykui skirtų pamokų skaičiaus. Per kitą pusmetį pagal mokytojo parengtą individualų planą mokinys gali atsiskaityti už savarankiškai išmoktą praleisto laikotarpio dalyko turinį; atsiskaitymo įvertinimas laikomas neatestuoto pusmečio įvertinimu.

15. Mokomųjų dalykų vertinimo normos mokslo metų pradžioje skelbiamos mokiniams. Mokytojai, pradėdami naują skyrių (temą), su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus, formas.

16. Ugdymo procese vyrauja mokyti padedantis formuojamasis vertinimas, kuris rodo, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę, ką dar turi pasiekti ar tobulinti. Mokiniai mokomi vertinti kitus ir patys įsivertinti;

17. Rekomenduojamas vertinimo dažnumas (savaitinių pamokų skaičius + 3):

Savaitinių pamokų skaičius	Įvertinimų skaičius per pusmetį (ne mažiau)
1	4
2	5
3	6
4	7
5	8

18. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus; vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

19. 5–8 kl. mokinių, besimokančių neformaliojo švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas ir direktoriaus įsakymu atleistų nuo atitinkamo privalomo dalyko visų pamokų ar jų dalies, vertinimas:

19.1. mokiniai, besimokantys dailės, muzikos mokyklose, pusmečio pabaigoje pristato dalyko mokytojui neformaliojo švietimo mokyklos įvertinimus, kurių vidurkis įskaitomas kaip dalyko įvertinimas. Pažymos apie įvertinimus saugomos mokinio asmens byloje;

19.2. mokiniai, besimokantys sporto srities neformaliojo švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose, kartą per mėnesį kūno kultūros pamokose atsiskaito pagal mokytojo parengtas užduotis.

VII. KONTROLINIŲ DARBŲ SKELBIMAS IR VERTINIMAS

20. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais vykdomas reguliariai, baigus dalyko programos temą, skyrių, kitą užbaigtą programos dalį. Atliktos kontrolinės užduotys, savarankiški, kūrybiniai, laboratoriniai, praktiniai ir kt. darbai, kai mokiniai parodo įgytus gebėjimus ir įgūdžius, yra įvertinami sutartine forma (pažymiais, kaupiamaisiais balais ir kt.).

21. Diagnostinio vertinimo informacija naudojama analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo(si) tikslus.

22. Kontrolinių darbų skyrimas:

22.1. per dieną organizuojamas tik vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinius darbus mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Nerekomenduojami kontroliniai darbai po atostogų ar šventinių dienų;

22.2. kontrolinių darbų skyrimas derinamas tarp dalykų mokytojų, yra sudaromas kontrolinių darbų tvarkaraštis;

22.3. mokinys, nerašęs kontrolinio darbo dėl pateisinamų priežasčių, privalo atsiskaityti per 2 savaites nuo atėjimo į mokyklą dienos arba turi atsiskaityti su mokytoju suderintu laiku; mokiniai sąmoningai neatvykę į atsiskaitomąjį darbą (neturintys pateisinamos priežasties), privalo atsiskaityti mokytojo nurodytu laiku;

22.4. kontroliniai darbai yra privalomi visiems mokiniams;

23. Kontrolinių darbų vertinimas:

23.1. mokytojas patikrina kontrolinius darbus ir rezultatus paskelbia per 7 darbo dienas;

23.2. kontrolinių darbų rezultatų analizė pristatoma ir aptariama su visais klasės mokiniais, nesėkmės aptariamos individualiai ir numatomi būdai mokymosi spragoms šalinti;

23.3. jei 50% ir daugiau klasės mokinių kontrolinio darbo įvertinimai yra nepatenkinami, įvertinimai į dienyną nerašomi; mokytojas analizuoja mokinių padarytas klaidas, sutartu laiku konsultuoja mokinius ir paskiria naują kontrolinio darbo atlikimo laiką;

23.4. jei nepatenkinamai įvertinami du ir daugiau mokinio kontroliniai darbai iš eilės, pasiekimų skirtumų likvidavimo būdus ir sprendimus priima dalyko mokytojas kartu su mokiniu, jo tėvais, klasės auklėtoju, mokyklos specialistais.

24. Darbų patikrinimas gali vykti pasirinktinai: tikrinami visų mokinių ar tik dalies mokinių darbai.

VIII. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ AR JOS DALĮ

25. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis pusmečio/metinis vertinimas (pažymys arba įskaita):

25.1. vedamas aritmetinis pažymių vidurkis (dešimtųjų dalių tikslumu ir apvalinamas aritmetiniu būdu mokinio naudai);

25.2. kai mokinio metinis įvertinimas nepatenkinamas arba neatestuota, skiriamas papildomas darbas, kurio įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu;

25.3. pusmečių ir metiniai įvertinimai išvedami ne vėliau kaip paskutinę pusmečio ar mokslo metų dieną.

IX. SKYRIUS 5–8 KLASIŲ MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMAS IR KONSULTAVIMAS

26. Apie mokinių ugdymo(si) poreikius, mokyklos lankymą ir elgesį, daromą pažangą ir ugdymo(si) sunkumus tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami:

26.1. pagal poreikį individualių susitikimų su klasės auklėtoju ar dalyko mokytoju metu;

26.2. elektroniniame dienyne, kuriame pažymius surašo dalyko mokytojai kiekvieną dieną;

26.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymu spausdintose elektroninio dienyno mėnesio ataskaitose;

26.4. klasių tėvų susirinkimuose ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

26.5. atvirų durų dienų tėvams (du kartus per metus) metu;

26.6. individualių psichologo, specialiojo pedagogo, socialinio pedagogo konsultacijų metu;

26.7. mokyklos internetinėje svetainėje mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) yra nuolat informuojami apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką, mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą.

X. SKYRIUS VERTINIMO PLANAVIMAS

27. Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu:

27.1. mokytojas, planuodamas vertinimą, atsižvelgia į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus, vadovaujasi Bendrosiomis programomis ir dalyko metodinės grupės aprobuota vertinimo metodika;

27.2. Vertinimo kriterijai nurodomi ilgalaikiuose planuose;

27.3. vertinimas detalizuojamas pradedant nagrinėti skyrių, temą;

27.4. vertinimo užduotys, atsiskaitymo laikas gali būti koreguojami;

27.5. mokytojai per pirmąsias savo dalyko pamokas rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su parengtais ilgalaikiais planais, mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas. Vertinimo aprašas viešai skelbiamas kabinete.